

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФТЕХОСВІТИ
У ДНІПРОПЕТРОВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

**Методичні рекомендації
щодо організації системи діяльності органів
учнівського самоврядування**

**м. Дніпропетровськ
2013**

**ІННОВАЦІЙНІ ФОРМИ ТА МЕТОДИ
РОБОТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ
СИСТЕМИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ
УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ**

**ОБЛАСНА РАДА
ЛІДЕРІВ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

ЗАГАЛЬНА СИСТЕМА РОБОТИ ОБЛАСНОЇ РАДИ ОРГАНУ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ПТНЗ

Учнівське самоврядування – це перш за все входження молодої людини у світ спілкування, формування в учнівській молоді системи цінностей, які визначають її ставлення до дійсності.

Сьогодні майже кожен професійно-технічний навчальний заклад має свою форму учнівського самоврядування: учнівський комітет, учнівську раду, парламент, державу, які складаються з комісій, міністерств, центрів.

На засіданнях комісій, „рад міністерств” проводяться спільні планування роботи, обговорення нових ідей та пропозицій, аналіз виконаних робіт за певний період. Отже, члени учнівського самоврядування самі приймають рішення, втілюють їх у життя і несуть відповідальність за їх виконання.

Працюючи у творчій взаємодії з педагогічними колективами ПТНЗ області, органи учнівського самоврядування вдосконалюють навчально-виховний процес і сприяють його демократизації.

При навчально-методичному центрі професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області розпочинає роботу обласна рада лідерів учнівського самоврядування, яка буде проводити роботу по навчанню різних категорій лідерів учнівського самоврядування.

Основними завданнями обласної ради УС є ознайомлення учнівської молоді з теоретичними основами та принципами лідерства, розвиток у учнів навичок самоаналізу, тобто аналізу організаторських здібностей та своїх нереалізованих можливостей, спрямування молоді на роботу по підвищенню рівня компетентності з проблем здорового способу життя, ознайомлення лідерів із методикою вивчення молодіжних проблем, формування здатності приймати відповідальні рішення.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА, НА ПІДСТАВІ ЯКОЇ ПРАЦЮЄ ОРГАН УЧНІВСЬКОГО ВРЯДУВАННЯ.

1. Статут обласної ради учнівського самоврядування ПТНЗ

2. Міжнародні документи

1. Декларація прав дитини, проголошена Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 20.11.1959 року .
2. Конвенція про права дитини, прийнята та відкрита для підписання, ратифікації та приєднання резолюцією 44/25 Генеральної Асамблеї ООН 20.11.1989 року; ратифікована в Україні 21.02. 1990 року

3. Національні документи

1. Конституція України
2. Закон України «Про сприяння соціальному становленню і розвитку молоді» від 05.02. 1993 року №2998-ХІІ

3. Закон України Про Загальнодержавну програму "Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини" на період до 2016 року 5 березня 2009 року N 1065-VI
4. Закон України «Про соціальну роботу з дітьми і молоддю» від 21.06.2001 року № 2558-III
5. Закон України «Про молодіжні і дитячі громадські організації» від 01.12.1998 року № 281-XIV
6. Закон України «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 року № 2402-III
7. Закон України «Про освіту»
8. Закон України «Про професійно-технічну освіту»
9. Закон України «Про загальну середню освіту» від 13.05.1999 року №651-XIV
10. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо реалізації державної молодіжної політики» від 29.03.2001 року № 221
11. Указ Президента України «Про додаткові заходи щодо вдосконалення соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями» від 23.06.2001 року №467
12. Розпорядження Президента України «Про затвердження Національної стратегії розвитку освіти до 2021 року»
13. Розпорядження Президента України «Про проведення у 2013 році в Україні «Року дитячої творчості»
14. Регіональна цільова соціальна програма «Молодь Дніпропетровщини на 2012-2021 роки».

ОРГАНІЗАЦІЙНО ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ СТРУКТУРНИХ СКЛАДОВИХ УЧНІВСЬКОГО ВРЯДУВАННЯ ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ, ВЗАЄМОДІЯ З ПЕДАГОГІЧНИМ І БАТЬКІВСЬКИМ КОЛЕКТИВАМИ

Навчати демократії, формувати демократичні принципи й засади, розвивати демократичну культуру, соціальну активність необхідно з молодих років. Саме в стінах навчальних закладів формуються у дітей ті риси, які в дорослому житті допоможуть їм стати гідними громадянами демократичної України. Формуванню таких рис сприяє учнівське самоврядування.

Учнівське самоврядування створює сприятливі умови для організації різноманітної діяльності учнівської молоді, простір для соціальної активності, навчає молодь жити в складних умовах соціуму, що постійно змінюється.

Учнівське самоврядування дає учнівській молоді можливість практикуватись у входженні в соціальне середовище. Беручи участь у реалізації соціально значущих проєктів, програм, нинішній учень набуває певного життєвого, соціального досвіду, формує свої організаторські вміння, креативні риси, і, що найголовніше, усвідомлює важливість цієї справи.

Учнівське самоврядування сприяє впровадженню нового підходу до розвитку лідерства, приділяючи особливу увагу засвоєнню цінностей поведінкових установок і навичок, необхідних як для підвищення якості свого життя, так і для вирішення завдань сучасного суспільства — культури миру, прав людини, здорового способу життя, подолання негативних тенденцій у молодіжному середовищі.

Важливим аспектом учнівського самоврядування є спрямування на формування в учнів громадянського почуття особистої відповідальності за майбутнє держави.

Перебування молодшої людини в молодіжному громадському об'єднанні, освоєння нею різноманітного досвіду, способів діяльності та набуття статусу повноправного члена організації є ефективним інструментом її духовного становлення як члена суспільства.

В ПТНЗ учнівська молодь має можливість набуття соціальних знань, соціального досвіду, розвитку свого лідерського потенціалу навчаючись і працюючи в обласній Раді лідерів учнівського самоврядування.

Комісія дозвілля спрямовує свою діяльність на розвиток в учнівської молоді навичок і вміння продуктивно організовувати свій вільний час, навчас самостійно організовувати різноманітні заходи на високому рівні, проводити свята, екскурсії, конкурси та розважальні програми.

Зміст діяльності:

- організує проведення конкурсів ігрових програм;
- організує розважальні програми для лідерів;
- організує роботу МАНів, конкурс-захист науково-дослідницьких робіт;
- планує та організує інтелектуальні конкурси;
- організує участь учнів у районних, міських, всеукраїнських конкурсах.

Сумісно з органами учнівського самоврядування ПТНЗ

- організує проведення тематичних вечорів „Осінній бал”, „День Валентина” тощо.
- Організує дні іменинників .
- Організує та проведе екскурсій у музеї на різноманітні виставки.
- Організує та проведе літературні вечори, диспуті та вікторини.
- Проведуть українські вечорниці та народні свята.
- Зустрічі з письменниками, поетами, художниками області.

Комісія преси та інформації здійснює оперативне інформування учнівського і педагогічного колективів, громадськості про діяльність обласної Ради лідерів УС, про справи та події, що відбуваються в її діяльності, виховує правову культуру та політичну грамотність учнів

Зміст діяльності:

- співпрацює з обласною газетою «Джерело»;
- організує виставки-презентації, рекламні акції про діяльність обласної Ради лідерів та учнівського самоврядування у професійно-технічних навчальних закладах;
- розробляє візитівки проектів, програм Ради;
- Проводить соціологічні опитування.
- Випускає фотомонтажі.
- Проводить конкурси учнівських газет.
- Випускає інформаційні бюлетні.
- Випускає вітальні програми для ПТНЗ області

- Організовує роботу по формуванню громадської думки серед учнів.

Комісія реалізації пропозицій створена з метою навчання учнівської молоді технології роботи з ідеєю (визначення ідей, пошуку шляхів їх здійснення, оформлення ідей у проекти), підготовки соціально активних представників учнівської молоді для практичної діяльності з однолітками в ролі менеджерів соціальних проектів.

Зміст діяльності:

- оформляє в проекти ідеї, що виникають у учнів ПТНЗ;
- організовує конкурси соціальних проектів;
- здійснює соціологічні дослідження силами учнівської молоді;
- організує участь учнів у районних, міських, Всеукраїнських конкурсах соціальних проектів.

Комісія соціальної допомоги створена з метою розвитку учнівського волонтерства, розвитку в учнівської молоді волонтерської ініціативи, формування в учнів навичок доброчинності, турботи про інших людей. Навчати учнів співпереживати, допомагати ближнім, виховувати прагнення до меценатства, навчати цінувати людське життя, прищеплювати прагнення до вдосконалення.

- Проведення благодійних акцій, опіка над учнями з малозабезпечених сімей, учнями сиротами.
- Відвідування дитячих будинків з передачею дітям-сиротам одягу, іграшок зібраних в групах.
- Відвідування православних храмів в дні релігійних свят.
- Проведення роз'яснювальних бесід з учнями з духовного розвитку особистості.
- Піклування про ветеранів Великої Вітчизняної війни.

Зміст діяльності:

- виявляти «адреси милосердя» та організовувати допомогу ветеранам війни і праці, дітям з особливими потребами;
- організує допомогу дитячим будинкам;
- організує Проведення благодійних акцій, опіку над учнями з малозабезпечених сімей, учнями сиротами.
- Відвідування дитячих будинків з передачею дітям-сиротам одягу, іграшок зібраних в групах.
- організує участь учнівської молоді в благодійних акціях, проектах районного, міського, обласного, всеукраїнського масштабів.

Комісія просвітницької роботи спрямована на вивчення громадської думки серед учнів, педагогів, батьків, громадськості, популяризацію діяльності обласної Ради лідерів та учнівського самоврядування в ПТНЗ, налагодження зв'язків між представниками навчальних закладів для поширення ідей, обміну досвідом, взаємозбагачення, залучення до роботи цікавих людей, розширення кола

знайомств, зав'язання дружніх стосунки з творчими колективами, державними діячами, талановитими людьми, залучення учнів до співпраці з різноманітними службами та організаціями.

Зміст діяльності:

- Співпраця з громадськими державними організаціями та листування з ними.
- Зустрічі з випускниками ПТНЗ області, що мають значні успіхи в роботі.
- Зв'язок та співпраця з навчальними закладами системи профтехосвіти.
- сприяє у роботі школи «Лідер»;
- налагоджує та координує зв'язки з громадськими організаціями;
- організує презентації програм, проектів, ініціатив обласної Ради лідерів ПТНЗ;
- організовує зв'язок зі службою зайнятості
- організує виставки «Символіка школи лідер»;
- організує інформаційно-просвітницькі акції з проблем здорового способу життя.

Комісія захисту інтересів та прав учня створена з метою розвитку правової культури учнівської молоді, навичок правової діяльності.

Зміст діяльності:

- організовує тренінги вивчення Конвенції ООН з прав, дитини, Загальної Декларації прав людини, Європейської конвенції з прав людини, Конституції України;
- організовує конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт «Права дитини в ХХІ столітті»;
- здійснює соціологічні дослідження «Чи знаєш ти свої права»;
- організовує розповсюдження інформаційних матеріалів з проблеми.
- організовує зустрічі з представниками правоохоронних органів.
- Організація допомоги учням, що її потребують
- Організація бесід „Про культуру спілкування”.
- Спільна робота обласної ради лідерів та учнівського самоврядування ПТНЗ з районними службами у справах неповнолітніх області
- Сумісна робота обласної ради лідерів та учнівського самоврядування ПТНЗ з питань попередження правопорушень серед підлітків.

Спільна діяльність у обласній раді лідерів організована на засадах обговорення завдань, колективного планування, розподілу відповідальності та спільного аналізу підсумків діяльності.

Спільне вироблення мети, завдань, норм колективного життя відбувається за допомогою висунення та обговорення питань: «Навіщо це робити?», «Чи зміниться щось (допоможе розвинути, вдосконалити) в процесі виконання запланованої діяльності?».

Такий підхід передбачає не лише вибір кожним членом Ради конкретного

виду роботи, а й право не брати участі в тих із них, які не викликають інтересу. «Створення» конкретної справи, організація тієї чи іншої діяльності вибудовується за принципом розвитку загальної ідеї: від пропозицій кожного до загального плану дій. Отже, такий підхід підкреслює авторство пропозиції, проектів, враховує їхній зміст, цінність прийнятих ідей.

Особлива роль у структурі учнівського самоврядування відводиться педагогам-радникам. На рівних, партнерських засадах вони надають допомогу учнівській молоді у оволодінні організаторською майстерністю, соціальним досвідом, вчать обирати адекватні способи взаємодії зі світом. Учнівська молодь і дорослі перебувають поряд у грі, проекті, акції.

Статут обласної ради лідерів учнівського самоврядування ПТНЗ.

I. Загальні положення

- 1.1. Рада лідерів учнівського самоврядування (далі - Рада) - це громадське, добровільне об'єднання учнів професійно-технічних навчальних закладів, які прагнуть творчої діяльності.
- 1.2. Рада - незалежна організація учнівської молоді.
- 1.3. Діяльність Ради будується відповідно до Конституції України, Закону України "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні.
- 1.4. Рада здійснює свою діяльність у співробітництві з молодіжними організаціями району, міста, області, навчально-методичним центром ПТО, педагогами-радниками ПТНЗ, батьківською радою, учнівськими радами навчальних закладів, груп.
- 1.5. Рада є гарантом творчих справ лідерів.
- 1.6. Рада лідерів є виконавчим органом учнівського самоврядування, який має активно сприяти згуртованості колективу, формуванню в учнів свідомого і відповідального ставлення до своїх прав і обов'язків, визначених статутом.
- 1.7. Рада складається з лідерів ПТНЗ області.
- 1.8. Припинення діяльності Ради можна здійснити шляхом реорганізації або ліквідації за рішенням зборів (конференції).

II. Мета і завдання Ради

- 2.1. Головною метою Ради є:
  - 2.1.1. захист прав та інтересів членів Ради та учнів ПТНЗ
  - 2.1.2. інтеграція зусиль для добрих і корисних справ;
  - 2.1.3. розробка і втілення проектів, спрямованих на поліпшення навчально-виховного процесу в ПТНЗ.
- 2.2. Завдання Ради:
  - 2.2.1. сприяти наявності у учнів активної життєвої позиції, вихованню національної свідомості, створенню необхідних комфортних умов для розвитку здібностей та творчої ініціативи, самореалізації у пізнавальній та навчальній діяльності;

2.2.2. формування навичок самоврядування, соціальної активності й соціальної відповідальності в процесі практичної, громадської діяльності учнівської молоді;

2.2.3. формування суспільно-громадського досвіду особистості, розвиток, стимулювання, реалізація її творчого потенціалу;

2.2.4. формування життєвої компетентності та стимулювання життєвого успіху учнів ПТНЗ;

2.2.5. розвиток творчих рис характеру, а саме: цілеспрямованості, ініціативності, вимогливості, наполегливості, толерантності, винахідливості, оригінальності;

2.2.6. розвиток світогляду учнівської молоді для подальшого формування цивілізаційної компетентності.

III. Організаційна побудова Ради

3.1.3 числа своїх членів Рада обирає голову(президента) та його заступника.

3.2. Голова Ради (під час його відсутності заступник) організовує роботу Ради, підсумовує роботу на обласній конференції лідерів.

3.3. Засідання Ради проводиться 1 раз на квартал. На засіданні заслуховується звіт лідерів окремих комітетів про роботу.

3.4. Гласність роботи Ради та оперативність доведення її рішень до кожного члена ради забезпечуються регулярним інформуванням лідерів, через інформаційний центр.

3.5.Рада сприяє роботі усіх комісій.

3.6.Структура Ради включає в себе шість комісій

- Комісія дозвілля
- Комісія реалізації пропозицій
- Комісія преси інформації
- Комісія соціальної допомоги
- Комісія просвітницької роботи
- Комісія захисту інтересів та прав учнів.

IV Рада і учнівські колективи

4.1. Зв'язок Ради з учнівськими колективами здійснюється через лідерів учнівських колективів ПТНЗ області, котрі обираються загальноучилищними зборами на початку навчального року.

4.2. Загальноучилищні збори - колективний орган учнівського самоврядування в ПТНЗ - проводяться щонайменше два рази на семестр.

4.3. На загальноучилищних зборах ухвалюють рішення стосовно діяльності учнівського колективу, заслуховують інформацію про рішення Ради і накреслюють колективні заходи щодо їх виконання.

4.4. Лідери ПТНЗ області організовують виконання рішень Ради і училищних зборів, дають доручення учням, забезпечують підготовку і проведення учнівських загальноучилищних зборів.

Рада та комісії

4.5. Зв'язок Ради лідерів з комісіями здійснюється через голів комісій.

V. Педагогічний колектив і Рада лідерів

5.1. Навчально-методичний центр ПТО надає допомогу Раді лідерів та педагогам-радникам у згуртуванні училищного та групового колективів, розвитку активної громадської позиції та ініціативи учнів, їхніх творчих здібностей.

5.2. Директора ПТНЗ всебічно сприяють роботі Ради лідерів та роботі учнівського самоврядування, визначають педагогів-кураторів комісій. Педагоги-організатори надають допомогу у плануванні, аналізі, корекції та підведенні роботи Ради лідерів та учнівського самоврядування.

5.3. Педагог-радник координує роботу комісії та її лідера, дає рекомендації щодо поліпшення роботи, надає допомогу в плануванні, аналізі, корекції та підведенні підсумків.

Положення про обласну Раду лідерів учнівського самоврядування

1. Загальні положення

1.1. Ініціатором створення Ради лідерів учнівського самоврядування ПТНЗ області (далі – Рада) є навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області.

1.2. Рада є дорадчим органом, утвореним у рамках моделі державно-громадського управління освітою, з метою залучення учнівської молоді до розв'язання та реалізації політики освіти в області, місті, районі, сприяння демократизації суспільства, розвитку учнівського руху, зокрема, самоврядування.

1.3. У своїй діяльності Рада керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, цим положенням, а також своїми рішеннями.

1.4. Рада може залучати до співпраці представників громадських організацій та об'єднань громадян, окремих громадян, які мають активну громадську позицію, учнівські органи самоврядування ПТНЗ області.

1.5. Рада є незалежною молодіжною, громадською, неприбутковою організацією, незалежною від впливів політичних, релігійних та інших громадських об'єднань, яка діє на території Дніпропетровської області.

1.6. Педагогічний супровід діяльності Ради забезпечує навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області.

1.7. Рада діє на засадах законності, добровільності, рівноправності його членів, самоврядування та гласності.

1.8. Рада діє протягом навчального року з 01 вересня по 01 липня.

1.9. Рішення Ради є обов'язковими для виконання училищними органами самоврядування.

2. Мета діяльності Ради

2.1. Метою діяльності Ради є: розвиток правової освіти учнівської молоді, виховання громадянина України – носія національних цінностей та загальнолюдських надбань, стимулювання вільного розкриття особистості, розвиток здібностей і талантів учнів, залучення дітей до управління громадою.

3. Завдання та основні напрямки діяльності Ради

3.1. Завданнями є:

- широке залучення учнівської молоді до активної участі в розбудові української національної демократичної соборної держави та становленні громадянського суспільства;
- сприяння створенню умов для самовизначення, самоорганізації, самореалізації, саморозвитку учнівської молоді та залучення її до всіх процесів розвитку громади;
- представлення інтересів учнівської молоді в стосунках з органами місцевого самоврядування;
- лобювання розгляду актуальних для учнівської молоді питань органами місцевого самоврядування і врахування інтересів учнівської молоді в процесі прийняття ними рішень;
- налагодження контактів, обмін інформацією, надання підтримки і координація дій Ради з міськими та обласними організаціями та реалізація їх спільних інтересів в українському суспільстві;
- захист прав учнівської молоді;
- підтримка та розвиток талановитої учнівської молоді у різних сферах життя;
- популяризація та утвердження здорового способу життя серед молоді;
- аналіз, прогнозування та визначення сучасних актуальних проблем розвитку учнівської молоді, участь у розробленні заходів культурно-просвітницького та виховного характеру, формування патріотичних, моральних якостей та активної громадської позиції ;
- участь у розвитку міжрегіональних та міжнародних зв'язків між органами учнівського самоврядування;
- сприяння розвитку учнівського руху та демократизації навчальних закладів.

3.2. Пріоритетними напрямками діяльності Ради є:

- участь у формуванні та реалізації державної молодіжної політики;
- представлення інтересів учнівської молоді в органах місцевого самоврядування;
- реалізація проектів і програм, спрямованих на відродження українських історичних, культурних, релігійних, політичних, суспільно-громадських, виховних, освітніх, економічних, психологічних, правничих, сімейних традицій;

- розповсюдження інформації і пропагування ідей та цілей демократичної освіти в засобах масової інформації, здійснення видавничої діяльності з метою інформаційної підтримки учнівського самоврядування;
- організація і проведення конференцій, семінарів, лекцій, виставок, курсів та інших громадських заходів для лідерів та активістів молодіжних і дитячих громадських організацій;
- культурно-просвітницький, природничо-екологічний напрямки, діяльність з питань формування навичок здорового способу життя;
- інші форми роботи, що не суперечать чинному законодавству і сприяють розвитку учнівського самоврядування та залучення учнівської молоді до управління громадою.

4. Права Ради

Для виконання своїх завдань Рада має право:

- 4.1. Одержувати у встановленому порядку від посадових осіб органів місцевого самоврядування, інших державних установ інформацію, що стосується напрямів її діяльності.
- 4.2. Залучати працівників освіти, навчальних закладів і учнів навчальних закладів до розгляду та реалізації питань, що належать до її компетенції.
- 4.3. Утворювати комісії, експертні та робочі групи для виконання окремих завдань.
- 4.4. Розробляти, організовувати та проводити у встановленому порядку заходи, спрямовані на виконання своїх завдань.
- 4.5. Розробляти проекти, програми, заходи з питань розвитку освіти, учнівського самоврядування та надавати їх на розгляд Департаменту освіти, Ради директорів ПТНЗ, начальника Департаменту освіти.
- 4.6. Брати участь у конкурсах на краще звання «Лідер учнівського самоврядування», «Кращу організацію учнівського самоврядування»

5. Склад ради та її керівні органи

- 5.1. До складу Ради входять лідери учнівського самоврядування молодіжних округів області.
- 5.2. Керівною особою Ради є його голова, який обирається на перших зборах лідерів учнівського самоврядування до 10 жовтня поточного року.
- 5.3. Право висунути претендента на голову Ради мають парламенти ПТНЗ, які подають відповідне подання до НМЦ ПТО.
- 5.4. Перші збори лідерів учнівського самоврядування проводить навчально-методичний центр ПТО, який забезпечує формування Ради.
- 5.5. Претенденти на посаду Голови Ради готують власну програму дій щодо розвитку учнівського самоврядування, яку представляють на перших установчих зборах.
- 5.6. Керівником ради є Голова Ради, який :
  - здійснює загальне керівництво Радою ;
  - робить заяви від імені Ради, що не суперечать їх рішенням ;

- представляє Раду в офіційних стосунках з громадськими і молодіжними організаціями, органами місцевого самоврядування;
- скликає та веде засідання Ради;
- має право підписувати документи від імені Ради;
- є підзвітним Раді.

6. Організація роботи Ради

6.1. Основною формою роботи Ради є засідання, які проводяться не рідше одного разу на квартал за відповідним планом.

6.2. Рада працює за планом, розробленим на навчальний рік та затвердженим на засіданні Ради.

6.3. Засідання Ради є правочинними, якщо на її засіданні присутні 2/3 членів.

6.4. Всі рішення Ради приймаються простою більшістю голосів.

6.5. Координацію діяльності Ради здійснює НМЦ ПТО.

6.6. Рада веде протоколи засідань, які по завершенню терміну дії Ради передаються в архів.

7. Припинення діяльності Ради

6.1. Дострокове припинення діяльності Ради здійснюється за рішенням її засідання.

6.2. Рішення про дострокове зупинення діяльності Ради доводиться до відома Департаменту освіти та навчальних закладів.

Додаток

КОДЕКС ЧЕСТІ ЛІДЕРА

1. Честь – це моральна гідність людини, її чесність та чиста совість.
2. Честь та гідність — найважливіші цінності, якими вимірюється рівень розвитку особистості.
3. Людина честі має тверді принципи.
4. Школа — великий будинок, який об'єднує різних людей. Честь школи складається з особистої моральної гідності кожного.
5. Захищаючи цінності свого колективу, зміцнюються його традиції.
6. Тяжкі обставини та важкі умови не виправдовують дурних вчинків.
7. Ніщо не знаходиться так важко і не втрачається так легко, як честь.
8. Кажі, що знаєш, роби, що вмієш, при цьому пам'ятай, що знати і уміти більше ніколи не завадить.
9. Цінуй довіру своїх друзів, бережи чужі таємниці.
10. Бережи свою Батьківщину, пам'ятай звідки ти родом.
11. Честь та гідність не даються нам природою, вони — результат наполегливого процесу самовиховання особистості.

Принципи і закони Лідера

1. Стрижневими принципами, що визначають зміст діяльності учнівського самоврядування школи є:
  - принцип творчої діяльності;

- принцип самодіяльності й самостійності;
- принцип демократизації;
- принцип врахування інтересів і потреб кожного члена об'єднання;
- принцип активної компетентності.

2. Закони лідерів :

- Закон освіченого лідера. Знання – це неоцінний скарб. Ні дня без книги.
- Закон пунктуального лідера. Кожна справа має старт і фініш. Бережи час!
- Закон ввічливого лідера. Уважне і тепле відношення до людей. Шануй своїх батьків.
- Закон милосердного лідера. Ніколи і нікому не завдавати болю, страждань. Толерантно відноситься до інших. Бути людяним, приносити радість іншим.
- Закон здорового лідера. Турбота про здоров'я – справа кожного.
- Закон бережливого лідера. Бережи все, що тебе оточує.
- Закон самостійного лідера. Роби все можливе своїми руками. Твори своїм розумом.
- Закон усміненого лідера. Посмішка робить людину красивою. Даруй посмішку людям.
- Закон ділового лідера. Чесне й відповідальне ставлення до ровесників і дорослих.
- Закони справедливого лідера:

Не гідно отримувати своє благополуччя за рахунок приниження інших.

Не потрібно надмірно жаліти себе самого, як і безжально байдуже ставитися до іншої людини.

Не гідно мовчати, коли твоє слово — чесність, благородність і мужність, бо мовчання — малодушність і підлість.

Не гідно залишати товариша в біді, і бути байдужим до чужого горя.

Не варто привласнювати собі результати праці інших, ховатися за чужі спini.

Додаток

ПЕДАГОГІЧНА ВЗАЄМОДІЯ З ОРГАНАМИ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Невід'ємною складовою частиною системи самоврядування в освіті є учнівське самоврядування, що є одним із найважливіших факторів формування в учнів умінь і навичок керівництва демократичними процесами, які відбуваються в державі. Формування ініціативної, здатної приймати нестандартні рішення особистості неможливе без широкого залучення учнів до управління справами ПТНЗ через діяльність в органах учнівського самоврядування.

Головне завдання — формування і розвиток соціально активної, гуманістично спрямованої особистості з глибоко усвідомленою громадською позицією, почуттям національної свідомості.

Ідея самоврядування не повинна зводитись тільки до його структури в навчальному закладі, важливою є реалізація провідних принципів, які лежать в основі училищного самоврядування.

Учнівське самоврядування в навчальному закладі — це педагогічно доцільний спосіб організації учнівського колективу. Він забезпечує комплексний виховний вплив на учнів шляхом їх залучення до усвідомленої й систематичної участі у вирішенні важливих питань життя групи та ПТНЗ. Учнівське самоврядування розвивається в межах управління закладом, групою. У практиці роботи навчальних закладів можуть використовуватись різні структури самоврядування. Ця структура варіативна, гнучка, залежить від інтересів і запитів учнів, традицій навчального закладу, можливостей педагогічного учнівського колективів тощо.

Основні напрями діяльності педагогічних працівників спільно з органами самоврядування

- методично правильно готувати учнів до самоврядування;
- педагогічно правильно керувати їх діяльністю;
- поступово розширювати функції самоврядування в різних сферах діяльності;
- рекомендувати органам самоврядування суспільно значущі й цікаві колективні справи;
- чітко визначати обов'язки;
- включати в систему самоврядування якомога більше учнів;
- зміцнювати й розвивати колективні традиції;
- організувати постійний контроль за виконанням єдиних педагогічних вимог до учнів за допомогою самоврядування;
- будувати взаємини між органами самоврядування, колективом учнів і педагогів на засадах ідей педагогіки співробітництва;
- розширювати гласність у роботі органів самоврядування.

При організації учнівського самоврядування необхідно врахувати три взаємопов'язані етапи його розвитку.

Перший етап — організаційна робота. Головне завдання — організаторська робота, зосередження уваги педагогічного та учнівського колективів на проблемі учнівського самоврядування. Практична робота на цьому етапі полягає у вивченні науково-педагогічної літератури з проблеми, проведенні педагогічних рад, нарад при директорові, засідань методичних об'єднань класних керівників, учнівських зборів з проблем організації учнівського самоврядування.

- На цьому етапі педагогічний та учнівський колектив розв'язують такі проблеми
- розробка оптимальної структури учнівського самоврядування з урахуванням специфіки закладу
  - визначення мети і завдань учнівського самоврядування, виходячи з його структури,
  - розробка документації (положення, інструкції, пам'ятки),

- визначення прав та обов'язків органів учнівського самоврядування
- обрання активу.

Другий етап — організація безпосередньої роботи учнівського самоврядування, на якому уточнюються функції кожного виконавчого органу, його членів, виходячи з їхніх прав та обов'язків, проводиться систематичне навчання активу з питань планування, проведення засідань, рейдів, чергувань тощо.

Третій етап — постійне удосконалення організаційної діяльності. На цьому етапі

- розширюється роль учнівського самоврядування у житті навчального закладу в міру накопичення учнями організаторського досвіду;
- створюються нові під структури (тимчасові формування, об'єднання, клуби за інтересами тощо);
- розширюються права та обов'язки, вдосконалюється його структура;

Учнівське самоврядування має двоступеневу структуру — загальноучилищну і групову.

З метою повсякденного практичного керівництва самоврядуванням проводяться щотижневі оперативні наради з різних напрямків діяльності. На них запрошуються відповідальні за ту чи іншу галузь діяльності ПТНЗ. Аналізується стан діяльності учнівського самоврядування, заслуховуються звіти представників груп, визначається завдання на наступний тиждень.

У той же день учні, які беруть участь в «оперативці», інформують класного керівника та актив, про що йшла мова на нараді, які завдання належить вирішувати.

На першому засіданні кожному члену керівного органу УС вручають пам'ятку організатора, положення про роботу органу УС і відповідної комісії, методичні рекомендації щодо організації самоврядування в групах.

Щопонеділка проводиться загальноучилищна лінійка, де підбиваються підсумки діяльності групових комітетів учнівського самоврядування. Присутні інформуються про порушників дисципліни, про учнів, які мають низький рівень знань, оголошуються підсумки загально-училищних заходів, нагороджуються переможці.

АНКЕТА

ДЛЯ ВИЯВЛЕННЯ РІВНЯ ВИХОВАНOSTІ ЛІДЕРА

1. Ставлення до доручень батьків:

- а) постійно не виконує і не слухає;
- б) часто не слухає і не виконує;
- в) не завжди виконує, але слухає;
- г) завжди виконує і слухає.

2. Поведінка вдома:

- а) постійно веде себе погано;
- б) часто веде себе погано і не реагує на зауваження;
- в) не завжди реагує позитивно на зауваження батьків;
- г) завжди поводить себе добре.

4. Наскільки любить працю:

- а) постійно ухиляється від праці, лінивий;
- б) часто ухиляється від праці, працює тільки під контролем;
- в) не завжди допомагає, робить тільки те, що просять;
- г) любить працю, постійно допомагає старшим.

5. Наскільки виявляє простоту, скромність у ставленні до батьків та близьких:

- а) дуже хвалиться, зарозумілий;
- б) часто проявляє зарозумілість, зазнайство;
- в) інколи проявляє хвалькуватість, зазнайство;
- г) завжди простий і скромний.

6. Чи проявляє критичність у ставленні до інших:

- а) не критикує, повлаштовується під думку інших членів сім'ї;
- б) дуже рідко висловлює свої думки, критичні погляди;
- в) критикує, але не завжди правильно і тактовно;
- г) критикує погляди і поведінку близьких, але тактовно і зважено.

7. Чи проявляє самокритичність:

- а) зі злістю сприймає критику, на зауваження відповідає грубо;
- б) не сприймає критику інших, не реагує на зауваження;
- в) не завжди самокритичний, не завжди виправляється після зауваження;
- г) самокритичний, поважає критику, намагається врахувати критичні зауваження.

8. Ставлення до навчання вдома:

- а) проявляє безвідповідальність у навчанні, уроки вдома не готує, школу відвідувати не хоче;
- б) постійного контролю за виконанням домашніх завдань;
- в) не завжди добросовісно готує домашні завдання;
- г) відповідально і добросовісно готує домашні завдання.

9. Ставлення до доручень:

- а) не любить суспільної праці і не виконує її;
- б) безвідповідально ставиться до громадських доручень, потребує постійного контролю;
- в) завжди проявляє бажання виконувати громадські доручення, розповідає про них вдома.

10. Ставлення до однолітків, до учнів класу, до школи:

- а) не любить свій клас, відкрито виявляє негативне ставлення до однолітків;
- б) не цікавиться життям класу;

- в) любить клас і школу, підкріплює цю любов добрими справами;
- г) любить свій клас і школу, але не завжди підкріплює цю любов добрими справами.

АНКЕТА

Лидер ли я?

Если ты полностью согласен с приведенным утверждением, то в клеточку с соответствующим номером поставь цифру "4"; если скорее согласен, чем не согласен - цифру "3"; если трудно сказать - "2"; скорее не согласен, чем согласен - "1"; полностью не согласен - "0".

Вопросы к тесту "Я - лидер":

1. *Не теряюсь и не сдаюсь в трудных ситуациях:*
2. *Мои действия направлены на достижение понятной мне цели.*
3. *Я знаю, как преодолевать трудности.*
4. *Люблю искать и пробовать новое.*
5. *Я легко могу убедить в чем-то моих товарищей.*
6. *Я знаю как вовлечь моих товарищей в общее дело.*
7. *Мне не трудно добиться того, чтобы все хорошо работали.*
8. *Все знакомые относятся ко мне хорошо.*
9. *Я умею распределять свои силы в учебе и труде.*
10. *Я могу четко ответить на вопрос, чего хочу от жизни.*
11. *Я хорошо планирую свое время и работу.*
12. *Я легко увлекаюсь новым делом.*
13. *Мне легко установить нормальные отношения с товарищами.*
14. *Организуя товарищей, стараюсь заинтересовать их.*
15. *Ни один человек не является для меня загадкой.*
16. *Считаю важным, чтобы те, кого я организую, были дружными.*
17. *Если у меня плохое настроение, я могу не показывать это окружающим.*
18. *Для меня важно достижение цели.*
19. *Я регулярно оцениваю свою работу и свои успехи.*
20. *Я готов рисковать, чтобы испытать новое.*
21. *Первое впечатление, которое я произвожу, обычно хорошее.*
22. *У меня всегда все получается.*
23. *Хорошо чувствую настроение своих товарищей.*
24. *Я умею поднимать настроение в группе моих товарищей.*
25. *Я могу заставить себя утром делать зарядку, даже если мне этого не хочется.*
26. *Я обычно достигаю того, к чему стремлюсь.*
27. *Не существует проблемы, которую я не могу решить.*
28. *Принимая решения, перебираю различные варианты.*
29. *Я умею заставить любого человека делать то, что считаю нужным.*
30. *Умею правильно подобрать людей для организации какого-либо дела.*
31. *В отношениях с людьми я достигаю взаимопонимания.*

32. Стремлюсь к тому, чтобы меня понимали.
33. Если в работе у меня встречаются трудности, то я не опускаю руки.
34. Я никогда не испытываю чувства неуверенности в себе.
35. Я стремлюсь решать все проблемы поэтапно, не сразу.
36. Я никогда не поступал так, как другие.
37. Нет человека, который устоял бы перед моим обаянием.
38. При организации дел я учитываю мнение товарищей.
39. Я нахожу выход в сложных ситуациях.
40. Считаю, что товарищи, делая общее дело, должны доверять друг другу.
41. Никто и никогда не испортит мне настроение.
42. Я представляю, как завоевать авторитет среди людей.
43. Решая проблемы, использую опыт других
44. Мне неинтересно заниматься однообразным, рутинным делом.
45. Мои идеи охотно воспринимаются моими товарищами.
46. Я умею контролировать работу моих товарищей.
47. Умею находить общий язык с людьми.
48. Мне легко удастся сплотить моих товарищей вокруг какого-либо дела.

После заполнения карточки ответов необходимо подсчитать сумму очков в каждом столбце (не учитывая баллы, поставленные за вопросы 8, 15, 22, 27, 29, 34, 36, 41). Эта сумма определяет развитость лидерских качеств:

- А - умение управлять собой;
- Б - осознание цели (знаю, что хочу);
- В - умение решать проблемы;
- Г - наличие творческого подхода;
- Д - влияние на окружающих;
- Е - знание правил организаторской работы;
- Ж - организаторские способности;
- З - умение работать с группой.

КАРТОЧКА ДЛЯ ОТВЕТОВ ТЕСТА "Я - ЛИДЕР"

А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З
1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31	32

33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48

Если сумма в столбце меньше 10, то качество развито слабо и надо работать над его совершенствованием,

если больше 10, то это качество развито средне или сильно.

Но прежде, чем сделать заключение о том, лидер ли ты, обрати внимание на баллы, выставленные при ответах на вопросы 8,15, 22, 27, 29, 34, 36,41. Если на каждый из них поставлено более 1 балла, мы считаем, что ты был неискренен в самооценке. Результаты теста можно изобразить на графике.

Теперь, когда ты имеешь представление о своих качествах лидера, мы предлагаем несколько советов как улучшить недостаточно сформированные качества.

Лидер-ориентир

Предположим, у тебя низкий показатель А (управление собой), тогда прими на вооружение несколько наших советов.

1. Стремись изучить себя. Посмотри на себя внимательно в зеркало. Подумай, что привлекает людей в тебе, а что отталкивает. Ответь себе на вопрос: Что можно сделать, чтобы быть более уверенным в жизни?

2. Не бойся выражать свои чувства. Тебе могут поверить только тогда, когда ты переживаешь. Не бойся переживать и признавать свои чувства.

3. Добивайся установления тесных личных отношений с окружающими. Ищи поддержку в окружающих, но не стремись переложить свое волнение и напряжение на них.

4. Спокойно принимай свои неудачи и учись на них. Это необходимо, так как неудачи - это тоже опыт, правда, о котором иногда приходится жалеть.

5. Оценивай, чего ты стоишь. Нужно давать правильную оценку своим удачам. Это придаст тебе уверенность.

Если низким является показатель Б (знаю, что я хочу), постарайся ответить на вопросы:

1. Действительно ли твои цели важны для тебя?
2. Реальны ли твои цели?
3. Вкладываешь ли ты в достижение целей достаточно сил?
4. Соответствуют ли твои цели новым обстоятельствам?
5. Достаточно ли ты привлекаешь к достижению целей окружающих?

Если вызывает сомнение показатель В (умение решать проблемы), постарайся найти ответы на следующие вопросы:

1. Удастся ли мне правильно выделить в проблеме главное?
2. Рассматриваю ли я различные варианты решения проблемы или "хватаюсь" за первый, который мне сразу понравился?
3. Изучаю ли я опыт других, прежде чем принять решение?
4. Насколько при принятии решения я учитываю реальную ситуацию (время, люди, материальные средства)?
5. Поддерживают ли мои решения мои товарищи?

Если оказался недостаточно развит показатель Г (творческий подход), ответь на следующие вопросы:

1. Ценю ли я творческий подход в других людях?
2. Готов ли я к неопределенности?
3. Верю ли я в свои творческие способности?
4. Могу ли я порвать с традициями?
5. Испытываю ли я потребность в переменах?

Если у тебя затруднено влияние на окружающих (показатель Д), то предлагаем некоторые ключевые шаги для установления хороших личных взаимоотношений:

1. Взгляни на другого человека и обрати на него внимание.
2. Увяжи для себя имя человека и его индивидуальные характеристики.
3. "Наведи" мосты между вами при помощи рукопожатия, доброго взгляда или жеста.
4. Вырази заинтересованность в общении с человеком и установлении с ним добрых отношений.
5. Раскрой свои мысли и чувства.
6. Будь готов подбодрить другого человека.

Если ты обнаружил, что у тебя не хватает знаний особенностей организаторской деятельности (показатель Е), то обратись к правилам организаторской работы. Вот что советует А.Н.Лутошкин в своей книге "Как вести за собой":

1. Выясни условия выполнения организаторской задачи и свои полномочия:

- выдели в задаче главное и второстепенное;
- выясни время выполнения задачи;
- уточни свои права и обязанности, кому подчиняешься ты, кто подчиняется тебе;
- определи место выполнения задач и материальные средства, которые тебе необходимы для ее выполнения; повтори задание.

2. Подготовься к выполнению задания:

- изучи опыт других, посоветуйся;
- сделай предварительную расстановку людей;
- исходя из реальных возможностей составь план.

3. Подготовь к выполнению задания своих товарищей:

- обсуди план со всеми участниками выполнения организаторской задачи;
- учти поправки и замечания, высказанные твоими товарищами, прими коллективное решение действовать.

4. Расставь людей, учитывая их возможности:

- распредели работу между товарищами с учетом их способностей, имеющихся у них знаний и умений;
- за каждый участок, каждую часть работы должен отвечать один человек, даже если эту часть работы выполняют двое;
- каждый должен знать свои права и обязанности.

5. Согласовывай свои действия:

6. Обучай и инструктируй своих помощников:

- подробно объясняй своим помощникам их задачу на определенный период работы;

- указывай своим помощникам на их ошибки, оказывай помощь в преодолении трудностей, но не подменяй их;

- подготавливай своих товарищей к выполнению роли организаторов.

7. Учитывай и контролируй работу и расход материальных средств:

- привлекай к учету и контролю за работой и расходом материальных средств своих помощников;

- осуществляй учет времени, отведенного на выполнение частей работы;

- давай оценку работы своим товарищам только на основе достоверных данных;

- старайся выполнить задачу при наименьшем расходе материальных средств, требуй от своих помощников их экономного расходования.

8. Будь внимателен в период завершения работы:

- требуй отчета о работе от своих помощников;

- при возникающих затруднениях на отдельных участках организуй помощь;

- организуй сдачу неиспользованных материальных средств.

9. Экономно расходуй свое время и силы:

- осуществляй руководство выполнением задания через своих помощников;

- решай самые главные вопросы, не отвлекайся на мелочи, которые могут решить твои помощники;

- оказывай помощь в работе на самом трудном участке.

10. Итоговый анализ - залог успешной работы в дальнейшем:

- анализируй работу со своими помощниками и со всеми ее участниками, выявляя положительный опыт, промахи и ошибки;

- давай оценку работы на основе конкретных результатов;

- старайся поощрить, отметить работу своих помощников.

Если у тебя недостаточно развиты организаторские способности (показатель Ж), то старайся их развивать, пробуя себя в организации различных дел. Учти при этом несколько советов:

1. Поставь себя на место другого человека. Как он или она смотрит на мир? Что значит быть в его положении?

2. Поразмысли над тем, что интересует другого человека., во что бы он или она вкладывали свои силы, о чем они говорят?

3. Установи, что влияет на поведение человека. Есть ли силы или обстоятельства, приведшие к переменам в нем?

4. Можешь ли ты определить стиль общения с конкретным человеком?

5. Работай над созданием открытых доверительных отношений, располагай к себе людей.

**Проект положения
про проведения конкурсу серед лідерів учнівського самоврядування
професійно-технічних навчальних закладів області
«Лідер року»**

Загальні положення

Мета конкурсу:

Активізація діяльності учнівського самоврядування в ПТНЗ області, їх підтримка і заохочення.

Завдання конкурсу:

1. Підвищення ролі органів учнівського самоврядування у діяльності навчальних закладів.
2. Формування позитивного іміджу лідерів учнівського самоврядування.
3. Виявлення, оцінка та розповсюдження успішного досвіду роботи активістів учнівського самоврядування, інноваційних підходів у теорії і практиці управлінської діяльності.

Номінації конкурсу:

1. Генератор ідей.
2. Активіст лідерського життя.
3. Творчий наставник ради старшокласників.
4. Краща організація роботи системи учнівського самоврядування ПТНЗ.

Організація конкурсу:

1. Організатор конкурсу – навчально-методичний центр ПТО
2. Загальне керування конкурсом здійснює оргкомітет з проведення конкурсу.

Умови, термін та порядок проведення конкурсу:

1. Лідери учнівського самоврядування повинні мати стаж роботи не менше, ніж 1 рік.

2. Порядок проведення:

I етап (вересень – квітень) – оцінка участі лідера учнівського самоврядування в житті навчального закладу, району, міста, області;

II етап (21.02 - 11.03. 2014) – участь лідерів учнівського самоврядування у конкурсі творчих проектів «Якби очолював профтехосвіту області»;

III етап (12.03 - 30.03.2014) - підготовка та надання власного портфолію та медіа-презентації на розгляд журі.

IV етап (03.04-16.04) – аналіз змісту, технологій діяльності конкурсантів, заходів, що розкрили його лідерські та організаторські якості. Підведення підсумків.

3. Результати конкурсу оприлюднюються на сайті НМЦ ПТО

4. Рішення журі оформлюється протоколом.

Вимоги до підготовки портфолію:

1. Розділ I. «Особові документи та матеріали»:

- автобіографія (акцентована на суспільно корисну діяльність);

- твір-роздум на одну із запропонованих тем («Чому я став лідером учнівського самоврядування», «Яким я бачу учнівське самоврядування в освіті майбутнього»);

- особисті дипломи, грамоти, які свідчать про досягнення конкурсанта у суспільно корисній діяльності (лише копії);

2. Розділ II. Медіа презентація «Я – частина команди» (до 3 хвилин).

Нагородження

Переможці конкурсу в урочистій обстановці будуть нагороджені дипломами Департаменту освіти.

Умови проведення обласного огляду-конкурсу на кращу організацію діяльності органів учнівського самоврядування

1. Загальні положення

1.1. Обласний конкурс на кращу організацію діяльності органів учнівського самоврядування проводиться відділом професійно-технічної освіти та навчально-методичним центром ПТО.

1.2. **Мета конкурсу:** виявлення, узагальнення і поширення кращого досвіду роботи органів учнівського самоврядування різних рівнів, активізації роботи з педагогами та батьками, сприяння розвитку молодіжного лідерського руху в районах, містах області.

2. Завдання конкурсу

Завданнями конкурсу є:

- 1) пошук сучасних ефективних форм і методів організації діяльності органів самоврядування учнівської молоді;
- 2) виявлення, узагальнення та поширення кращого досвіду діяльності органів учнівського самоврядування ПТНЗ, визначення результативності їх роботи у різних напрямках;
- 3) заохочення до створення власних електронних, друкованих газет та Інтернет-ресурсів органів учнівського самоврядування на рівні молодіжних округів області та професійно-технічних навчальних закладів;
- 4) вивчення соціально-педагогічних умов розвитку учнівського самоврядування у навчальних закладах ПТО;
- 5) розробка та розвиток нових моделей, оптимальних систем організації роботи органів учнівського самоврядування різних рівнів;
- 6) сприяння розвитку мережі гуртків навчання учнів-лідерів у навчальних закладах ПТО, програмно-методичному забезпеченню їх діяльності;

- 7) підтримка творчих ініціатив, розвитку інноваційних форм і методів виховної діяльності з вихованцями та учнями, спрямованої на формування їх активної життєвої позиції;
- 8) розробка новітніх технологій у сфері розвитку молодіжного лідерського руху, учнівського самоврядування різних рівнів;
- 9) заохочення талановитих педагогів, активних учнів-лідерів та батьків до подальшої творчої діяльності, активного розвитку учнівського самоврядування та впровадження ефективних форм і методів роботи;
- 10) створення інформаційно-методичного банку нових сучасних технологій і моделей, інноваційних творчих методик, оптимальних форм і методів роботи з дітьми-лідерами та педагогами-координаторами роботи органів учнівського самоврядування.

3. Порядок і терміни проведення конкурсу

3.1. У конкурсі можуть брати участь як окремі педагоги, координатори органів самоврядування учнівської молоді, так і колективи учнів-лідерів, представників органів самоврядування професійно-технічних навчальних закладів.

3.2. Конкурс проводиться з **02.05.2014 по 25.05.2014 р.**

3.3. На конкурс подаються матеріали діяльності органів самоврядування за **номінаціями:**

- **загальна система роботи:** стислий опис, загальна структура органу учнівського самоврядування, нормативно-правова база діяльності. Організаційно-функціональний зміст роботи структурних складових органів учнівського самоврядування, їх повноваження, взаємодія та система роботи, програми, проекти, інновації, результативність роботи. Інформаційно-презентаційна діяльність, форми і методи проведення просвітницької роботи, формування громадської думки, розповсюдження інформації. Партнерство з державними та недержавними організаціями, взаємодія з педагогічним і батьківським колективами.

Методичне забезпечення, навчання учнів-лідерів. Шляхи вирішення кадрових питань та підготовки педагогів-радників. Форми і методи створення позитивного психологічного клімату в колективі, команді, організації;

- **партнерство:** наявність системи партнерської діяльності, відповідних структур для налагодження даної роботи, відповідна підготовка учнів-лідерів та радників

учнівського самоврядування. Партнери органу самоврядування учнівської молоді, зміст, форми та методи партнерської взаємодії, результативність. Угоди, наміри про співпрацю, спільні плани дій щодо розвитку окремих напрямів діяльності, відповідні програми, проекти, результативність їх впровадження, висвітлення у засобах масової інформації;

- **інновації:** інноваційні форми та методи роботи в організації системи діяльності органів учнівського самоврядування, методичній роботі, навчанні учнів-лідерів та педагогів, у проектній та ігровій діяльності, проведенні масових заходів. Нові форми та методи висвітлення інформації, проведення просвітницької роботи та презентації різних напрямів діяльності органів самоврядування учнівської молоді;

- **проектна діяльність:** система налагодження проектної діяльності органів самоврядування дітей та учнівської молоді, інформаційно-методичне забезпечення, форми і методи підготовки команди та організації впровадження програм, проектів, їх актуальність, новизна та оригінальність, змістове наповнення, соціальна значимість, практичне значення, результативність даного виду роботи, висвітлення у засобах масової інформації.

4. Оргкомітет та журі конкурсу

4.1. Загальне керівництво підготовкою та проведенням конкурсу здійснюється організаційним комітетом, який формується Департаментом освіти та навчально-методичним центром ПТО.

4.2. Журі конкурсу формується Департаментом освіти та навчально-методичним центром ПТО.

5. Вимоги до матеріалів

5.1. Матеріали для участі у міському етапі конкурсу подаються в паперовому варіанті та на електронних носіях у текстовому редакторі Word. Також подається презентація у форматі PowerPoint з описом структури та функціонування моделі.

5.2. Мова матеріалів – українська.

5.3. **Обсяг** друкованих матеріалів опису не повинен перевищувати 10 сторінок друкованого тексту формату А-4 (для усіх номінацій), текст набирається гарнітурою Times New Roman, розмір шрифту 14, без переносів, півтора інтервали, поля – 20 мм зверху і знизу, 30 мм зліва, 15 мм справа.

5.4. До опису додаються: титульна сторінка, на якій зазначається назва навчального закладу, назва органу самоврядування, автори та укладачі (прізвище,

ім'я, по-батькові, контактні дані); перелік поданих матеріалів.

5.5. Претенденти подають на розгляд журі й інші матеріали: відгуки учнів, вихованців, батьків, педагогічних працівників, органів управління освітою, наукових установ, громадських організацій тощо, методичні рекомендації, форми анкет, опитувальники, схеми, таблиці тощо, по можливості фотографії, відео- та аудіо записи, а також інформацію про попередню публікацію (або її представити). Обсяг додаткових матеріалів не обмежується.

5.6. Матеріали, подані на конкурс, не рецензуються й не повертаються.

5.7. Роботи подаються до НМЦ ПТО до **25.05.14**.

6. Критерії оцінювання матеріалів

Оцінюються подані матеріали за такими критеріями:

6.1. Актуальність, змістовність, креативність, практична спрямованість, результативність, наявність системи роботи, партнерської взаємодії.

6.2. Теоретичне обґрунтування поданих матеріалів (передумови та мета створення й функціонування органу учнівського самоврядування чи його окремого напрямку діяльності).

6.3. Розкриття мети у завданнях, проектах, програмах, акціях, інших формах діяльності.

6.4. Формування власного досвіду або використання досвіду інших навчальних закладів.

6.5. Чіткість структури органу учнівського самоврядування або окремих напрямів діяльності: її оригінальність і доцільність, відповідність її окремих елементів поставленій меті, необхідність і достатня кількість їх для результативної роботи в усіх напрямках, органічний взаємозв'язок елементів моделі між собою, взаємодія з педагогічним колективом та органами батьківської громадськості, з адміністрацією навчального закладу, доступність опису моделі або її окремих складових.

6.6. Ступінь врахування напрямів і профілів діяльності навчального закладу, виховного потенціалу учнівського й педагогічного колективів та батьківської громадськості (традицій, соціального запиту на позашкільну освіту в місті, районі).

6.7. Організаційно-педагогічне та матеріально-технічне забезпечення

функціонування органу учнівського самоврядування чи його окремого напрямку діяльності (наявність відповідних положень у статуті закладу, методичних розробок щодо функціонування та розвитку учнівського самоврядування).

6.8. Якість оформлення поданих матеріалів.

7. Підведення підсумків та нагородження

7.1. Підведення підсумків конкурсу здійснюється згідно з умовами проведення конкурсу.

7.2. Журі визначає переможців конкурсу у кожній номінації.

7.3. Переможці міського етапу конкурсу нагороджуються дипломами та грамотами.

**Склад
організаційного комітету
огляду-конкурсу на кращу організацію діяльності органів
учнівського самоврядування:**

.....